

Előfizetési díj.

|                                        |              |
|----------------------------------------|--------------|
| Éves postán vagy helyben házhoz hordva |              |
| Egész évre                             | 15 frt.      |
| Félévre                                | 8 „          |
| Negyedévre                             | 4 „          |
| Egy hóra helyben                       | 1 frt 50 kr. |

Egyes szám ára 7 kr.

lenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

ÁZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak:

Hatszor használt garmond sor vagy annak tere 5 kr. Bélyegjű minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppell Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein és Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau  
Budapestben: Haasenstein és Vogler hirdetés köv. rodája Braun Ede hirdetői ügyvédsége, József u. 10. sz. 1. emelet

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hóvá az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap  
1875. utolsó negyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

|            |              |
|------------|--------------|
| Élve       | 8 frt        |
| Negyedévre | 4 „          |
| Egy hóra   | 1 frt 50 kr. |

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésére küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés titiszteletpéldánydal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

Reminiscentiák.

— Kezünkbe akadt a napokban a szászok neves pápájának, Teutsch György apintendens urnak a szász nép számára írt az erdélyi szászok történetét tárgya dolgozata. E takaros kis munka 188-ben jelent meg a „Siebenbürgische Landeskunde-Verein” által megkoszorúzott. A szászok napja ez időben ragyogott legfényesebben az egen, elképzelték tehát, hogy minő hazafias érzelmek ad kifejezést e drágálós kis dolgoz. Hogy feledékenységbe ne menjen tehát a szászok vezérének honfiai hálája a nygarság iránt, mely nemzetének lakosai adott, s hogy a magyarság is ismer tanulja azon jó indulatu polgárokat, akik kebelén melengtet, félfrissítjük emlékezően, néhány mondatát a szebeni sógorok.

A mi történetírónk legelőször is azon kezd hogy a dákok újabb felfedezések szert a német néptörzshöz tartoznak s a srínt a németeké volt már Erdély meg miatt a magyar létezett volna. A dákok birodalom megrontója Traján is a mikor bejött „deutsche Scharen” voltak seregében. Jöttek majd a hunnok „kik annyira nyek és fejletlenek voltak, hogy alig látták őket embereknek.” A magyarok is megérkeztek, de „ezek szintén vad kőcsüek voltak, nyers húst ettek és vért ittak; zsákmánysovargók és telenek voltak.” Ó alattok itt csak

csordák lakoztak „s Erdély birtoka a magyar koronára nézve a jelenlegi terjedelemben csak a német gyarmatosok által biztosított.” „Erdély déli része II. Gejza alatt egy vad terület volt, melyen oláh és besenyő csordák száguldoztak, csak, erdőben és vadakban volt gazdag, földje ásótól és ekétől érintetlen s a magyar korona biztosítatlan birtoka. Ehez kell számítani, hogy a nemes urak Gejza ellen voltak s így saját birodalmában senki sem volt segítségére, innen kimagyarázható, hogy miért hívott be Gejza idegen népeket.” Kik lehettek volna ezek mások, mint a szászok? „A német harcosokat keresték egész Európában és a német vitézséget dicsőítették. Sőt Magyarországon is a kereszténység és a királyság csak az ő segítségükkel alapíthatott meg. Maga Gejza német férfiakra bízta életének oltalmát a harcban.” Bejötték tehát a szászok is „a föld megművelésére, az ország megoltalmazására, a korona megtartására, azaz jogainak megvédésére belső és külső ellenségekkel szemben. Így van ez pecsétünkre írva, így áll a történelemben. Így jöttek be, mint szabad férfiak teljes tulajdonjoggal a földre nézve, melyet vad állapottól és még vadabb emberektől csikart ki. Igen — folytatja fellelkésdve a sógor — mi teremtetük magunknak e földet kezünk munkájával, az őserdőt, mely különben a medvék vad tanyája volt, emberek lakásává változtattuk át. Áttörök a kődöt, mely a vad-ság felett ült. *Miénk* (aláhuzva a németben is) ezredéves birtoklás által a föld.” „Tőlünk nyerte német nevét is azon hét vár után, nem tudni ugyan, melyek voltak azok, de az ország vedelmére építettek s ha azt mondják, hogy e név a hét vezér építette várakról, vagy a legrégibb hét magyar megyétől származik, feleld azt, hogy még magyar neve sem e nyelvből származik, hanem az „Erdelion” szótól, melylél a görögök hazánkat jelezték.”

Azt hiszünk elég ennyi is kóstolól Teutsch ur csemegéiből, a szász vitézségnek ama dicső példái, melyek ezután fel vannak sorolva, valószínűleg ismeri az olvasó; Teutsch urnál hűségesebben megőrizte azt már azon ismert közmondás: „Nos saxonos forti vires, stamus in bello sicuti mures.” Hanem az, a mit a mi szász pápánk csak a fennebbiekben is mond, bizony nem tartozik a tréfaságok közé s tanácsos volna megfontolni még mielőtt a honalapítás ezredéves ünnepét megülnék, vajjon nem volna-e a historiai igazságnak megfelelőbb a készitendő hatalmas szoborra nézve Árpád helyett valamely flandriai szászról venni a modellt.

A magyarság pedig tanulja eléggé

respectálni a szászok tulajdonjogát a Királyföldön s csak huzza meg magát, midőn az atyafiak azt kiáltják, hogy „hátrább az agarakkal”, mert sok mindenféle történet még Magyarországon s felviradhat még egyszer a „Reichsrath” korra s majd azok fognak uralkodni, kiknek joguk is van hozzá.

A komoly tanácsunk pedig mindezek után az, hogy a Királyföld rendezésével siessünk, hogy ne szoruljunk valamikor e hűséges urakra.

— A „vöröskönyv” ezuttali elmaradását a bécsi félhív. „Pol. Corr.” hosszasan magyarázza s indokolja. Erre vonatkozó czikkéből a következőket idézzük:

A delegatiónk elé az idén nem terjesztettek „vörös könyv”-et. Hogy a közös ügyek elintézésével megbízott képviselőknek a külföldi viszonyunkat tárgyaló levelezéseket és okiratokat mutatnak be, ez csak utánzása a külföldnek; e gyakorlatot legelőször alkalmazták 1867-ben, nyolcz éven át folytatták a kísérletet. Kétségtelen, hogy azon testület, mely a kül- és hadügyi kormányzattal foglalkozik, igen érdekelheti, hogy külvizonyairól authenticus értesüléseket nyerjen. Hanem az efféle gyűjtemények közzétételének czélzerűségét illetőké egyének voltak kétségbe, köztük Bismarck is. Külföldön sokszor kedvetlenséget, sőt felszólamlásokat vontak maguk után az efféle diplomaiat könyvek. Némely államfőriak azon nézetet vallják, hogy bizalmas közlekedést, legalább írásbeli uton, nem lehet folytatni oly hatalommal, mely ama gyakorlatot követi.

E nézet — legyen báralapos, vagy nem — fennáll, a külföld gyakran tett panaszokat, panaszokdokat, hogy egyik másik sürgönyt vagy épen nem, vagy legalább másképp irtak volna meg, ha tudják, hogy közzétételre van szánva. Saját diplomaiat ügyneik sem irhatnak olykor oly közleményeket, minőket akarnak, mert el kell rá készülni, lenniük, hogy leveleik közzétételnek, és így megnehezíthetik állásukat ott, ahol működnek. De meg áll az is, hogy az az ily diplomaiat gyűjtemények nem igen alkalmasak arra, hogy az illető testület világos képet nyertjen a külvizonyokról.

Azon levelezést, mely folyamatba jött tárgyalásra vonatkozik, nem lehet egész terjedelemben közzétetni; csak töredékeket lehet közölni; tehát nem csak arról van szó, hogy a lényegest a lényegtelenről elkülönítsék, hanem arról is, hogy minden, a mi a külhatalmat sérthetné, hátrányt okozhatna neki, kimaradjon. Az osztrák-magyar vörös könyvről el kell ismerni, hogy tapintattal vannak összeállítva, de ez sok nehézséggel jár mindig. Azt nem lehet elvli kimondani, hogy bizalmas sürgönyök kimaradjanak, mert akkor a tárgyalás lefolyásáról és egyes mozzanatairól nem lehet vi-

lágos képet nyújtani. Más részt meg bajos oly iratokat, melyek nincsenek arra szánva, hogy harmadik fél is tudomást vegyen róluk, még csak kivonatlag is ismertetni. Bármilyen állítják is össze, bajos lesz a körülményeket érthetőkké tenni.

Ha a kormánynak érdekében áll, valamely ügyben a diplomaiat levélváltást köztudomásra juttatni, akkor megteheti azt esetrel-esetre, megfelelő időben, be sem kell várni a delegatiónk ülészkakát, a mi még késedelemmel járhat. Ehez járul azon, nevezetesen Angolországban elfogadott elv, hogy függőben levő ügyeket nem lehet közzétetni, mert az elhamarokodott közzététel megfűszíthatja az ügy kedvező elintézését vagy azt idézheti elő, hogy versenyző hatalmak közbe vetik magukat. Innét van, hogy napirenden levő kérdésekről a könyvekben nem tesznek közö semmit, rendesen csak az elintézett ügyeket.

A történet számára becses anyag lehet az, de nem felel meg egy parlament igényeinek, van is elég panasz, hogy a vörös könyvekben semmi új, semmi érdekes; különben a parlamentek nem is szorulnak rájuk, joguk van interpellálni és a delegatiónk bőven szoktak e jogukkal élni. El kell ismerni, hogy a közös kormány az ily interpellatiónkra részletesen, megfelelő nyíltsággal válaszolt. A napi kérdések szóbeli vitatása hűségesen pótolhatja a vöröskönyvet.

— Az Oroszországgal kötött vám-szerződés bécsi jelentések szerint az osztrák-magyar monarchiára nézve kedvezőnek mondható. Az orosz-osztrák határon a vámkezelésnél évek óta tapasztalt bajok s visszaélések a szerződés határozatai folytán megszűnnek. A határvámhivatalok szaporíthatnak fognak, a kezelés egyszerűsítettik. A vesztégyárakra vonatkozó szabványok az orosz megbízottak indítványa szerint módosítvák; az új intézkedés a marhakereskedésre jó hatással lesz. A vesztégyár ideje rövidebb lesz, mint eddig, mi Bécs élelmezésére nézve sem fog jótékony befolyás nélkül maradni. A forgalom könnyebbitése tekintetéből a Dnisterhajózás egy szabályozatott, hogy a galicizai fakereskedésnek nagy előnyére válik. Bródv város kereskedelmi privilegiuma orosz kívánságra megszüntetettik.

Magyar lapok szemléje.

A „Nemzeti Hirlap” sept. 27-ikén a következő táviratot vette Bécsből.

„A legújabb politikai hírek következtében a mai borszen valódi panique uralkodott.

A hitelrészvények 207.25-re, magyar hitelbanki 204.50-re és anglo-banki 102.50-re szálltak le.”

Ezen távirattal összhangzólag a szenationális hírek után kapkodó bécsi lapok oly bel-

A tanár éppen készült e határozat után újból elővenni nagy könyveit, hogy folytassa megkezdett munkáját, midőn Ferdinánd kapitány lépett a szobába s üdvözölte nagybátyját. — Jó estét édes fiam, — szölt szelid hangon az öreg ur. — Miért jársz most oly szomoruan, lecsüggesztett fővel elé hátra? ezt én ki nem állhatom. Egy fiatal embernek, ki éppen most szabadult meg alkalmatlan hitelezőtől, véleményem szerint vidámnak, elégtlennek kellene lennie s mikor öreg nagybátyját meglátogatja, nem úgy nézni ki, mintha csillag vizsgálatra adta volna magát s folytonosan a holdat és csillagokat szemlélné.

— Oh kedves jó nagybácsi, bocsásson meg, ha nem vagyok olyan, minőnek lennem kellene — viszonzá Ferdinánd kapitány kéré hangon. — Isten tudja, hogy oly hálás vagyok, minő csak egy ily szegény zaklatott fiéző lehet kit jóságosan kisegítettek hasonló kelepészéből; de hídje meg nagybácsi, szívem nem enged örülnöm.

— Bohó beszéd ez, kedves Ferdinándom! majd kiegyenlít az idő mindent; nincsen abban semmi haszon, szerelemről beszélni részéről; verdd ki fiam az egész dolgot fejedből, míg jobban meg nem okosodol.

Különben is ok nélküli dolog Hildával való házasságra gondolnod; mert a leány tudja jól mit akar s fejeimet teszem rá, hogy nem te vagy az, kit férjéül akar választani, ebben biztos lehetsz.

— Honnan tudhatja ezt bátyám oly bizo-

grádi sürgönyöket közölnek, melyek szerint a háboru Szerbia és a Porta közt már kitört volna. Ugyanekkor a „Kelet Népe” azt sürgönyözött magának Belgrádból, hogy Kosztics Lázár, Ujvidékről egy küldetéssel Kragujevárra utazott, a mi annyit jelent, hogy Miletics ur pártja eljöttnek véli az időt nyíltan fellépni s befolyását a szerb kupstinára, a háboru kitörésének siettetésére felhasználni.

Habár ezen sensationális hírek nagy része bizonyára csak azért bocsáttatott világgá, hogy a bécsi börze baissier-ji a szerb-török háboru eshetőségét már előre escomptirozhasák, mindazonáltal nem tagadható, hogy a háboru kitörése Szerbiában nemcsak lehetséges, hanem még valószínű is.

Egyfelől constatálva van ugyanis a tény, hogy a szerb kormány nincs a háboru-ra elkészülve.

Másfelől nem szabad felednünk, hogy Konstantinápolyban Mahmud pasa áll a kormány élén.

Nem titok, hogy neki régi terve volt, a török birodalom nyugoti tartományaiiban háborut provokálni Szerbiával és Montenegróval; bizton számítván annak idejében arra, hogy e két kis országot leverheti s oly békét köthet velük, mely a portának előnyére váland.

E program a hatalmak ellent állásán megfűszült s Mahmud pasa kénytelen volt visszalépni. — Midőn most legújában ujra kormányra jutott, első teendője volt minden rendelkezésre álló haderejét a szerb határszelen concentrálni. Alig küldött néhány ezer embert a lázadók ellen, s ezek is inkább csak védelmi állást foglaltak el.

Ezen körülmény eléggé bizonyítja, hogy Mahmud pasa felfogása szerint a helyzet kulcsa nem Herezegovinában, hanem Belgrádban van.

Hogy mikor fog a kérdés végképp eldőlni, az ma meg nem mondható. Talán holnap, talán hetek múlva. De annyi ma már körülbelül bizonyos, hogy azon üzemek szála, melyek esetleg a szerb népet egy rá nézve vezetes háborura korbácsolják, Magyarországra is kiterjednek. Kormányunknak, mint egy seleges állam kormányának, kötelessége Törökország iránt, meggátolni a szerb mozgalomnak Magyarország területéről való támogatását; mint Magyarország kormányának pedig önmaga iránti kötelessége tekintetekre nem hajtó szigorral fenytien egy nemzetközi összeküvés azon tagjait, kiket a szerbiai csapásokban, vagy csatákban is csak egy gondolat lelkesít: a hazaárulás nemes gondolata.

Az „Ellenőr” bő szilvatermő esztendő lát. Csak úgy török az ág a sok áldás alatt. Hogyne csinálna háborut Szerbia? S ha Szerbia akar, ki merne ellent mondani.

Bizony elhiszi, hogy lesz szerb háboru s elhiszi a többi eszementiséget is; mindgy lá-

nyosan — kérdé elvörösödve a kapitány s azon gyöngéd, kéré levélre gondolt, melyet a mai postán küldött el Hildának.

— Az mindegy, hogy honnét tudom, — szölt az öreg, az semmit sem változtat a dolgon; elég hogy Hildát soha nől nem fogod kapni, ez egyben biztos lehetsz.

— Nekem pedig van egy kis halvány reményem — folytató Ferdinánd — s bizalmasan el is kell mondanom a nagybácsinak s hogy ma irtam még egyszer és utóljára, igen, igen legeslegutóljára Hildának s kérttem beleegyezését házasságunkba s azon reményem kecsgettem magamat, hogy most, miután ismét eltávozott s azon szomorú helyen kellaknia, meghallgatja kérésemet, feleli a multat, megbocsát s mint szeretett kis feleségem fog de visszatérni.

— E fáradságtól megkímélhetted volna magadat, — jegyzé meg a nagybácsi, kissé bosszusan. — Természetesen megbocsát neked, de azt soha sem fogja elfeledni, hogy bármilyen okból is, más nőt helyetzel elébe. Kosarat kapsz ez oly bizonyos! minthogy öreg Ling a nevem, tartsz számat rá! Hilda már zsenge gyermek korában már nagyon szilárd és határozott jellem volt; de nem elyan, mint apja, anyja, kiknek makacssága más okon alapszik. Ó nagyon derék leány s több erély van jellemében, mint tiedben s egész tuczt hozzád hasonl! fiatal emberben összevén.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

Az

REG UR VÉDENCZEI.

REGÉNY

két kötetben.

Irtá:

Flygare Carlén Emilia.

Második kötet.

VII.

saládi jelenet. Levél Lund-  
A nagybácsi tanácsa csésének.

(Folytatás.)

— Oh kedves jó Ling bácsi! — szölt szeszű hangon, s hével szorítá meg kezét az öregnek. — Meghalok, ha elszakítanak tőle; de élni is hogyan tudjak, látni naponta, atyámnak halvány arcában kifejezett bánatot, s szemrehányó tekintetét!

— Hallgass reám kedves gyermekem — szölt most az öreg ur, miközben nyugodtan megfogta pipáját, s levette orráról szemüve-

gét — véleményem szerint atyád bánata nincs valami veszélylyel egybekötve, épp úgy önmegtartadása s nemes lelkisége. Mindennek okát én igen jól fel bírom fogni. — Ez csak egy olyan alkalmi eszköz volt arra, hogy ne hagyja lankadni felébredt gyermeki szereteted s kötelességérzetet. Azt nem kétkem, hogy atyádnak szívében fekszik a te boldogságod; de miután szerelmedről mit sem tud, azt véli, az egyedül a Garbennel való összeköttetés által lesz eszközözlendő, miután e szerencse egyszerűsind az ő elvesztett hitelét is képes lesz helyreállítani. De ezen nem is lehet csodálkozni; mert egy oly legjobb korban levő férfira nézve, min atyád, az ilyen tétlen élet a legkínzóbb valami lehet, a legnyomasztóbb terü, kivált miután oly nagy családja is van. De nyugtasd meg magadat! Távol legyen tőlem, hogy oly érzelmeket akarjak benned kelteni, melyek ellenkezésben állnak szülőid iránti kötelességeddel, csak azt akartam felfejteni, hogy atyád boldogsága nem annyira a Garbennel való házasság létrejöttétől függ, hanem inkább attól, hogy vagyoni helyzete újból szilárd lábra álljon. Ha semmi más mód nem volna a menekülésre, akkor a te és minden jó gondolkodású leány szent kötelessége volna biztosítani szülőid jólétét, és ez esetben, én is mint őszinte barátod, ezt tanácsolnám. Hanem édes leányom, te azt még nem tudod, hogy én mit tehetek arra, hogy szerelmedet, s egyszerűsind szülőid

iránt érzett szeretetedet megmentsem és összhangba hozzam. Csak most már ne lássak több könyvet! Légy nyugodt, bízzál istenben! Öreg barátod öröködni fog feletted. Nem fogadtam-e ezt fel Mannerstedtnek is? Vedd el azért leveledet, menj haza nyugodtan, s építsd kedvedre légvárakat, melyekben Mannerstedttel együtt uralkodsz, s ez alatt én mentő eszközről fogok gondoskodni, hogy kikerüld az újabb részeket. Jól tudod, hogy sokkal inkább szeretlek, de az el tudjam nézni, hogyan esel áldozatul e küzdelmeknek.

Holnap magam fogok beszélni atyáddal. Oly lelki örömtől eltelve, mely igen nagyobb volt, hogy sem szavakba ki tudja fejezni, hajolt le Róza, csókot nyomni az öreg Ling kezére, s bönnyek hulltak szeméből, s a legbensőbb bála érzete tüdőzódott arcán, a mint szeretettel nézett a jó tanárra. Azután el-sietett, kezében vive a Mannerstedtől kapott levelet.

— Ez a leány azt tesz velem, a mit akar — mormogá fogai között az öreg ur. — De egyszer már őt is a fiut is oltalmam alá vettem; s ha megakorum alapítai szerencsését, akkor szíve nyugalmát kell helyreállítanom. Beszélni fogok a tanácsossal s a leány kedvét minden tölem kitelhetőt elkövetek boldogítására. Különben szinte sajnálom is már őt s már régen nehezére esik szívemnek, mint egy kísértetet látni őt, busán alá- s feljárnai az utazákon. Igen, igen, holnap beszélek vele; ez el van határozva.





# STEIN JÁNOS

## muzeum egyleti könyvtár és tudom. egyetemi nyomdásznál Kolozsvárt megjelent:

### A KIRÁLYHÁGON INNENI ORSZÁGRÉSZ (ERDÉLY)

## TÖRVÉNYSZÉKI FELOSZTÁSA XXII térképpel.

Szerkesztették néhai **Boldizsár Ferencz** erdélyi telekkönyvi igazgató és **Bordeaux Jenő** telekkönyvi biztos.

**M**inden térkép külön kimutatja a törvényszéki kerületet minden községeivel névszerént, a járásbírókat külön választva és azon közigazgatási egész területet, melyből a kir. törvényszék alakítva van.

Ki van mutatva a törvényszéki kerületek és járásbírók kiterjedése mértföldenként, népessége lélek-szám szerént.

Ki vannak mutatva a nevezetesebb folyók vas-, ország- és nevezetesebb megyei utak.

Minden térképhez adott önálló szövegben ki vannak jelölve:

1. A térképen látható törvényszéki kerület összes adó községei betűrendben magyar és ismert román és német neveikkel.
2. Minden község neve után határ mennyisége holdakban és hogy telekkönyve mikor lépett életbe.
3. Meg van nevezve az adókerület, melyhez minden község tartozik.
4. A közigazgatási hatóság, törvényszék, járásbírók székhelyei.

5. Érsekségek, püspökségek székhelyei.
6. Fürdő helyek, só- és ércbányák.
7. Posta állomások.
8. A törvényszékek székhelyétől a járásbírók székhelyei, s nevezetesebb községek közti távolság.

Ezen, a legnagyobb szorgalommal kidolgozott, nagy 8-adrét füzetben összeállított **22 térkép**, a fenn elősorolt tárgyakat tartalmazó szöveggel és diszes czimlappal ellátott mű ára **6 frt.** Postán küldve vagy utánvétellel **6 frt 20 kr.**

**Kemény táblába csinosan bekötve 7 frt.** Postán küldve de bérmentve **7 frt 50 kr.**

**Megjegyezzük:** hogy a térképek, miután szerkesztésük alkalmával, minden adóközség töhégyre szedve pontosan számla vétetett, pontosság tekintetében minden eddig kiadott térképeket felülmúlnak, s a hozzájuk adott szöveg tartalmánál fogva a jelen szervezkedési korszakban **törvényszékek, bírák, ügyvédek, közigazgatási és városi hatóságoknak, községeknek és egyes birtokosoknak egyaránt nélkülözhetlen kézikönyv gyanánt szolgál,** miután minden Erdélyben létező egyes községnek politikai, törvénykezési és adóügyi tekintetben hovatartozása, egy földrajzilag mint betűszerint egy tekintetre kivethető.

Továbbá a munkát történelmi részénél a hirdetményben előfordultakon kívül még minden egyes község telekkönyvi hatósága, s a telekkönyvi munkát kihirdetési ideje a legutolsó napokig ki van téve, valamint mindennemű változás mely 1872 óta felmerült, tekintettel a f. évi július 31-kén megjelent miniszteri rendeletre, melynek fogva az abrúdbányai, fogarasi, gy.-szent-miklósi, hátszegi, naszói, sepsi-szent-györgyi és szamosújvári kir. törvényszékek, más törvényszékekhez beosztattak, a legnagyobb pontossággal keresztül vitetett, s így Erdély községeinek történelmi nevezetességei leírása, valamint törvénykezési, közigazgatási s telekkönyvi beosztása tekintetében teljesen hű képét állítja előnkbe.

Azon t. előfizetőknek, kik minden példány után a tudva levő **2 frt 50 krt.** hozzám beküldötték, az illető **példányokat** ma postára tettem.

Kolozsvárt, szeptember 24. 1875.

**Stein János.**

(416)

(2-3)

275. — 1875.

(418)

(3-3)

### Pályázati hirdetés!

A sz.-udvarhelyi ev. ref. collegiumnál egy **segéd-tanári** állomás, — melyhez a németnyelv tanítása van kötve — üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetnek.

Nevezett állomáshoz kötött évi fizetés 600 o. é. frt, melyért megválasztandó köteles leendő a 3—4—5 és 6-dik kt. osztályokban, hetenkint 17—20 órában németnyelvet tanítani.

Kik képesek testgyakorlatot is tanítani, azok évenként még 200 — s így összesen 800 o. é. frt. fizetésre számíthatnak. — A megválasztás három egymásután következő iskolai évre szól, melynek elteltével az állomás ismét pályázatot útján fog betölteni.

A kellően felszerelt folyamodványok az „igazgatóság”-hoz czimezve **f. évi október-hó 20-ig** haladéktalanul beküldendők, s megválasztandó az állomást f. évi november 1-én köteles lesz elfoglalni.

Kelt a sz.-udvarhelyi ev. ref. collegium előjáróságának 1875 szeptember 22-kén tartott gyűléséből.

NAGY LAJOS, gondnok.

BOD KÁROLY tanár, mint jegyző.

### Uj csárdások, népdal gyűjtemények sat.

#### Zongorára!

**Epen most jelent meg és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:**

**Blaháné és Tamássy legkedveltebb dalai a „Falu rozsaszából.”**

1. Itt vagyok, ragyogok!... — 2. Sárgán virágzik a repeze... — 3. Alig virrad, alig alkonyul... — 4. Húzzad csak, húzzad keservesen... —

**A Ripacsos Pista dalmányából.**

5. Zsuzska lelkem csak egy szóra... — 6. Cifra szitrom szegre van akasztva... — 7. Halod-e rózsám, halod-e...? —

**Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta Erkel Gyula.**

**Ára 1 forint.**

**Székely népdalok.**

1. Nincsen olyan fényes alkony... — 2. Igazán, igazán ne járass magad után... — 3. Ángyom asszony csak az a kérésöm... — 4. Oh én édes Karujkám... — 5. Maros vize folyik csendesen... — 6. Buza-virág konkoly... — 7. A kákái tekervényes... — 8. Felöltööm fehérbe... —

**Énekli BLAHÁNÉ LUIZA, zongorára átírt KÁLDI GYULA.**

**Ára 1 forint.**

**Blaháné legkedveltebb dalai.**

1. A háromszéki leányokból. „Maros vize folyik csendesen.”
2. A falu rozsaszából. „Fogadásom tiltja szeretni.”

**Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta ERKEL GYULA.**

**Ára 80 kr.**

**Kedvelt népdalok.**

**Énekhangra zongorakísérettel gyűjti TISZA ALADAR.**

1. Rozmaringszál... — 2. Valjon kié ez a nyárfás... — 3. Pántlikás kalapom... — 4. Erdő, erdő süti erdő... — 5. Jaj be beteg vagyok... — 6. Beh sok falut! — 7. Kiáradt a Tisza vize... — 8. A kanyargó Tisza mentén... — 9. Az én csizmám csikorgós... — 10. Sajó kutyám... — 11. Beh! szomorú ez az élet... — 12. Áld meg Isten, áld meg... — 13. Volt nekem egy darusórti paripám... — 14. Jaj be szennyos ez a maga kendője... — 15. Mig azt mondják... — 16. Hová csikós olyan szaporán... —

**Ára 1 frt 50 kr.**

**Blaháné legkedveltebb dalai.**

**16 közkedvességű magyar népdal a „Falu rozsaszából” énekhangra zongora kísérettel alkalmazta TISZA ALADAR.**

1. Hej! hortobágyi gulya járás... — 2. Csak azt mondják... — 3. Édes anyám rózsafa... — 4. Hej violám, violám... — 5. Van nekem szeretőm... — 6. Pusztá ez az egész vidék... — 7. Fogadásom tiltja szeretni... — 8. Bodrog vize folyik... — 9. Szabad madár vagy te rózsám... — 10. Zápor eső hull a sötét... — 11. Vékony haja van a piros almának... — 12. Vésd rám szeliden... — 13. Az a kis lány selyem ágát... — 14. Oda fen a felső réten... — 15. Én vagyok az... — 16. Szól a világ... —

**Ára 1 frt 50 kr.**

### A Falu rozsaszából:

„Száz az ágon bús gerlicze turbékol... — „Fogadásom tiltja szeretni”... — „Húzzad csak, húzzad.”

**Zongorára szerkeszté TISZA ALADAR.**

**Ára 60 kr.**

### A háromszéki leányokból:

„Hogyha én levelet írhatnék... — „Marosvize folyik csendesen... — Elemer dala: „Csak egy szép leány...”

**Zongorára szerkeszté TISZA ALADAR.**

**Ára 60 kr.**

A dalgyűjteményekben a dalok akként vannak zongorára alkalmazva, hogy azokat **énélkül is elő lehet játszani**, miután a dalművek megrendelésénél legelőször a postadíj elküldése tekintetéből, az összeget postán utalványozni; mely esetben bármely hangjegybérmentve küldetik meg.

Ajánlom egyidejűleg gazdagon felszerelt **zenemű-raktáromat**; különösen a hírneves „Edition Peters” olcsó és kedvelt kiadásokat, melyek folyvást raktáron vannak.

Zenemű-jegyzékeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

(419)

(3-3)

**Diszfák, diszbokrok és különböző szabadban telelő felfolyók, nemkülömben virág gyökerek kaphatók nagy választékban**

**TAUFFER FERENCZ**

mag- és növény kereskedésében Kolozsvárt.

(415)

(2-25)

### Präservatifs

(Cottons)

gummi és hal-hólyagból, tucatszám 3 frtól 6 frt, továbbá mindenféle gummi árukat utánvét mellett megküld, titoktartás ígérete mellett levélbeli megrendelésre is. **J. N. Schneider.** Bécs, Neubau Stifgasse Nr. 19.

(273)

(17-25)

### Britannia-ezüst

az egyetlen fém,

**a mely mindig fehérnek marad mint az ezüst,** s Angliában majd minden finomabb háztartásban található, mert oly jó, mint az ezüst, ára pedig szinte csak húszad-részt teszi a valódi ezüstnek, a britannia-ezüst pedig a következő árkban csupán:

**BRESSLER M. angol fémárú-tárának**  
Bécs, Stadt, Schottengasse 9 sz.

Kaphatni:

Kávéskanál, 1 darab 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr. —  
fél tuczet 60, 80 kr., 1 ft., 1 ft 20, 1 ft 50,  
2 ft 20, 3 ft 50, 4 ft.  
Erőkanál, 1 darab 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr. —  
1/2 tuczet frt. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5,  
Kés, villa, egy pár csak 80 kr. (ezüstnyelű). —  
1/2 tuczet csak 4 frt.  
Teasütrő, 1 darab 30, 40, 50, 60, 1 ft., nyéllel  
vagy anélkül.  
Pálók, 1/2 tuczet csak 2 frt 50.  
Tálaspókár, 1/2 tuczet 2 frt.  
Asztalkendő csipkés, 1/2 tuczet 2 frt 50.  
1 borstartó, 60, 80 kr. 1 frt., 1 frt 20.  
1 ezüskörpő, 80, 90 kr. 1 frt.  
1 kész gyertyatartó, 60, 80 kr. 1 frt., 1 frt 50.

Gyertyatartók, finomak, nagyok, párja frt. 8, 3.50,  
4, 4.50, 5, 6.  
Csémegőcsész, 1/2 tuczet 3 frt 50.  
Gyermekkanál, 1/2 tuczet frt. 1.50, 2, 2.50.  
Tejmerő, 1 darab 60, 80 kr. 1 ft., 1.20, 1.50.  
Levesmerő, 1 darab frt. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3.  
Feszíteték, valódiag aranyozva s ezüsttel kirakva,  
1 darab 12, 15, 18 és 20 frt. talpall.  
Tálca, 1 darab 80, 90 kr., 100, 1 frt 20, 120, 1 ft 50.  
140, 2 ft. 160, 2 ft 50, 180, 3 ft 20, 3 ft 50.  
(Csak, tojásdad vagy szögletes)  
Teacaddy, 2 személyre 15 ft. 4 személyre 18 ft. 6  
személyre 21 ft. 8 személyre 26 frt.

Minden kigondolható cikk bámulatos olcsó.

**BRESSLER M.**

angol fémárú-tárának, Bécs, Stadt, Schottengasse 9 sz.

Videki megrendelések forduló postával utánvét mellett elküldhetők. Ha valaki óhajja, darabonként is szólhat, hogy az ár jövedelme feléle meggyőződéses.